

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۷/۲۱

ف، هیرمند

در سوگ وفات داکتر سید موسی صمیمی

۲۰۲۳/۰۷/۰۸ - ۱۹۴۵/۰۲/۰۶

با درد اندوه شرمسارم که بر طبق عادت معمول ما، اینک بعد از وفات و در فقدان یک شخصیت دانشمند گران ارج ما به یادآوری و تجلیل شان قلم میزنم، خجولم که مانند زیادی از ماها از راد مردان علم و فرهنگ خود ما، در ایام حیات شان به تمجید و تحسین یاد نمی کنیم و اینک بعد از جامه بدل کردن شان به قلم فرسایی می پردازیم ... بگذریم.

مرحوم داکتر صمیمی در فبروری 1945 در قندهار متولد و دوره مکتب را تا سطح بکلوریا در قندهار به پایان رسانید و سپس فاکولته اقتصاد را در پوهنتون کابل به پایان رساند و در فاکولته اقتصاد کابل نیز امر تدریس را به پیش برد. دوره ماستری و دکترای اقتصاد را در کشور آلمان تکمیل و در همان کشور در پوهنتون های آن به تدریس پرداخت و سی سال در رادیوی دویچله تا مرتبت ریاست بخش نشرات دری و پشتوی آن رسانه کار و ارتقا نمود.

جناب داکتر صمیمی از نادر عالمان کشور ماست که تمام عمر کاری خود را وقف تحقیق و پژوهش در عرصه های مختلف علوم اقتصادی، بشری، جامعه شناسی، "بحران شناسی اجتماعی" به ویژه در ساختار های افغانستان و کشور های روبه انکشاف ... نموده است، این کار صمیمی از جایگاه یک محقق و آشنا به شیوه کار اکادمیک و به نیت و قصد خدمت به مردمش و انسان به عمل آمده است، وقتی به محصول کار های علمی او نگریسته شود، وضاحت می یابد که برای موصوف عنوان روشنفکرآرمانگرا خیلی کمی میکند؛ زیرا داکتر صمیمی مسایل و مطالب زیر مطالعه اش را با ضوابط علمی و از همه جدی تر با آگاهی علمی به پژوهش میگرفت او در حد عالی یک دانشمند آرمانگرا بود که " روشنفکری آرمانگرا" در یک حصه ای از این تبحر وسیع تخصصی اش اخذ موقعیت میکند. صمیمی سخن های یک روزه و مصرفی نمی نوشت که فقط مصرف همان روز گردد، تألیفاتش بنیادی و دیر پا بوده اند، گرچه بخش مهمی از عمرش در برون از کشور سپری شد اما اکثر پژوهش ها و مطالعاتش به وطن مادری اش اختصاص یافته است.

با اینکه داکتر صمیمی در مسیر و خط معین فکری می اندیشید، در آثار علمی اش سعی بر آن داشت تا تألیفاتش از تعلقات جانبدارانه ای نا همگون در امان بماند، در زندگی نیز شخصیت کثرت گرای داشت، با هر یک از تمایلات می آمیخت و نقاط همسویی ها را بیشتر متبلور می ساخت تا نقاط تفاوت ها را. ظرافت های رفتاری که از زندگی پرریا کاری اش فراگرفته بود، در طرز تماسش با اطرافیان مشهود بود. در مسایل عمومی، اجتماعی و سیاسی واقعیت گرا بوده و حقایق و اصول انسانی را محک قرار میداد، پرمدعایی و دیگران را کمتر از خود انگاشتن در اخلاق او جا نداشت.

او ناگزیر به اقامت در برون از وطنش بود که بدون شک بخشی از ماحصل و ثمر دانش اندوزی او را کشور مقیم او دریافت کرده است؛ صمیمی در خارج بدون شک شاگردان زیادی در رشته اقتصاد تربیه نموده است، اما برای وطن و هموطنان خود کتب و مقالات تحقیقی - حاوی آموزه های مهم و به درد بخور برای تحولات مثبت و انکشاف وطن خود تألیف نموده است.

زندگی و کار این انسان دانشمند گوشه های زیادی برای آموختن دارد، وطن ما از این دست شخصیت های علمی و اکادمیک کمتر داشته است و شاید هم در حال و آینده زیاد نداشته باشد.

این قلم قبلاً طور مختصر دو کتاب این عالم گرانقدر را معرفی کرده است؛ یکی "کالبد شکافی بحران افغانستان که معرفی نامه آن با این جملات پایان می یابد: « این اثر ارزشمند در زمره آن آثار گرانبهای محسوب خواهد شد که خزانه ثبت معلومات مؤثق وقایع معاصر وطن عزیز ما را بیشتر غنی خواهد ساخت مطالعه کتاب " کالبد شکافی بحران افغانستان" برای روشنفکران، مخصوصاً برای مسلکی ها و محققان اقتصاد سیاسی، جامعه شناسی

د پانو شمیره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرو مخکي په خیر و لولی

اقتصادی و جامعه‌شناسی سیاسی مفید خواهد بود که هم شیوه تحقیق علمی را فرا میگیرند و نیز از محتوای وسیعاً غنی آن بهره مند خواهند شد. «

و کتاب دیگر که معرفی شده است اثر با اهمیت و سودمند داکتر صمیمی تحت سرنامه "فرگشت جهانی شدن" می باشد، در آغاز معرفی این کتاب خاطر نشان گردیده بود که: «داکتر سید موسی صمیمی از دانشمندان پرکار و پر تلاش ماست که از جایگاه یک متخصص اقتصاد سیاسی و جامعه‌شناسی علمی مساعی متداومش را در عرصه های مهم، مفید و لازمی برای کشور ما و ممالک روبه انکشاف، لحظه ای هم متوقف نه ساخته است، عمر پربار این اقتصاددان برانزده با تخلیق تألیفات ارزشمند و به درد بخوری برای انسان و جامعه بشری توأم بوده است.»

این بزرگمرد با فعالیت، پشت کار، زحمتکشی - حتی در حالات بیماری و ناتوانی جسمی - به نگارش تألیفات ارزشمند علمی خود ادامه داده است تقلاى شبانه روزی اش، با وجود خستگی و بیماری، درد و رنج ناشی از وضع صحی و موانع لوج پیش روی اش، متوقف نگردیده است سخت کوشی و پشت کار مستدام از خصوصیت های این شخصیت دانشور بوده است.

داکتر صمیمی چندین جلد کتاب تحقیقی علمی و ده ها مقاله مهم، مفید و روشنگرانه در باره مسایل وطن مادری اش افغانستان عزیز تحریر و به نشر رسانده است.

"درسال 1975 رساله ماستری اش را درمورد یکی از پیچیده ترین مسائل اقتصادی آن روز که حتا سایه های آن تا امروز نیز روند اقتصادی جهان را رها نمی کند، یعنی روی "مقایسه تئوری سیالیت و تئوری مقداری پول" تألیف نمود و به دنبال آن درسال 1977 رساله دکتری اش را درمورد "جایگاه کشورهای رو به انکشاف در چهارچوب نظم ارزی بین المللی" نگاشت.

در آخرین روز های حیات خود آخرین اثرش را به نام "گفتمان بحران افغانستان" به چاپ و نشر رساند و اثر دیگرش - که به آلمانی نگاشته است - تحت عنوان «کشور حایل، در مورد فروشکستن مشروعیت حاکمیت سیاسی در افغانستان» نام گذاری شده است.

جهت آشنایی به آثار عمده و مهم مرحوم داکتر صمیمی لینک های در ذیل نشانی داده شده است تا در صورت دلچسپی بیشتر بتوان به آن لینک ها رجوع نمود:

<http://goftaman.com/index.php/prs/111-siyasi/2776-2023-07-13-14-12-51>

- و وبسایت وزین گفتمان و صفحه فیس بوکی جناب دکتور رسول رحیم.
روح این دانشمند عالیقدر وطن ما شاد و راحت و ماحصل کار های شان برای وطن و هموطنان ما پربار و پر برکت.

پایان

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ